На основу члана 58а став 4. Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18 – др. закон и 35/23) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон),

Влада доноси

УРЕДБУ

о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења

"Службени гласник РС", бр. 93 од 27. октобра 2023, 94 од 30. октобра 2023. (исправка)

Члан 1.

Овом уредбом ближе се прописује начин и поступак управљања отпадом од грађења и рушења.

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овој уредби имају следеће значење:

1) *градилиште* је посебно обележен, по могућности ограђен, радни простор у коме се изводе грађевински радови, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња;

2) *инвеститор* је правно или физичко лице на чије име се издаје грађевинска дозвола, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња; инвеститор је лице на кога је власник објекта или дела објекта односно власник земљишта на коме се изводе радови на изградњи или уклањању објекта или дела објекта, пренео власништво над отпадом од грађења и рушења;

3) *власник отпада од грађења и рушења* који је настао на градилишту је власник или корисник објекта или дела објекта који се налази на том градилишту и чијом активношћу је настао грађевински отпад, односно инвеститор или извођач радова кад је на њих уговором пренето власништво над грађевинским отпадом;

4) *отпад од грађења и рушења* је отпад који настаје извођењем грађевинских и других радова на изградњи и рушењу објеката, адаптацијама, реновирању, реконструисању објеката, изградњи, одржавању и замени инфраструктурних објеката, као и ископима за стамбену, индустријску и путну инфраструктуру (у даљем тексту: отпад од грађења и рушења);

5) *опасни отпад од грађења и рушења* је отпад који има једну или више опасних карактеристика и захтева посебно поступање, и то: отпад који садржи азбест, *PCB* отпад, отпад који садржи живу, отпад који садржи, састоји се или је контаминиран дуготрајним органским загађујућим материјама (*POP*с отпад), отпади који садрже тешке метале и др;

6) *неопасни отпад од грађења и рушења* је отпад који не садржи опасне материје, отпад који је инертан и/или рециклабилан;

7) *мешани отпад од грађења и рушења* је отпад који се у складу са прописом којим се прописује класификација и категоризација отпада категорише као: 17 01 06* – мешавине или поједине фракције бетона, цигле, плочице и керамика који садрже опасне супстанце; 17 01 07 – мешавине или поједине фракције бетона, цигле, плочице и керамика другачији од оних наведених у 17 01 06; 17 02 04* – стакло, пластика и дрво који садрже опасне опасне супстанце или су контаминирани опасним супстанцама; 17 04 07 – мешани метали; 17 09 03* – остали отпади од грађења и рушења (укључујући мешане отпаде) који садрже опасне супстанце и 17 09 04 – мешани отпади од грађења и рушења другачији од оних наведених у 17 09 01 и 17 09 02 и 17 09 03;

8) *отпад од грађења и рушења који садржи азбест* јесте отпадни сирови азбест и свака материја или предмет који садржи азбест и азбестна влакна, као и азбестна прашина настала емисијом азбеста у ваздух код обраде азбеста или материја, материјала и производа који садрже азбест, а које власник одбацује, намерава или мора одбацити;

9) *отпад од грађења и рушења који садржи живу* је сваки отпад који је контаминиран живом и живиним једињењима;

10) *PCB отпад* је отпад који укључује и уређаје, објекте и материјале који су контаминирани са *PCB*, у складу са посебним прописом;

11) *површинско очвршћивање азбеста* јесте поступак везивања азбестних влакана на површини материјала слојем везива које веже азбестна влакна у чврсто везаном азбестном отпаду, или везивом које спречава ослобађање азбестних влакана у животну средину слабо везаног азбестног отпада;

12) *солидификација* јесте процес у коме се смањује могућност емисије опасних и штетних материја из отпада применом физичких и/или хемијских поступака;

13) *извођач грађевинских и инфраструктурних радова* је правно лице или предузетник које врши грађевинске и/или инфраструктурне радове, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња;

14) *стругани асфалт* јесте асфалт уклоњен и обрађен на градилишту или постројењу за поновно искоришћење, а који садржи асфалт и агрегате;

15) *рециклирање по хладном поступку* јесте метода по којој се асфалтни отпад из постојећег коловоза рециклира без примене топлоте;

16) *власник отпада од грађења и рушења* јесте власник објекта или дела објекта, односно власник земљишта на коме се изводе радови на изградњи или уклањању објекта или дела објекта, или извођач радова, када је на њега власник објекта или дела објекта, односно власник земљишта на коме се изводе радови на изградњи или уклањању објекта или дела објекта или инвеститор из тачке 2) овога члана уговором пренео власништво над отпадом од грађења и рушења;

17) *произвођач отпада од грађења и рушења* јесте свако лице чијом активношћу настаје отпад од грађења и рушења или свако лице чијом активношћу претходног третмана, мешања или другим поступцима долази до промене састава или природе отпада, као и лица из тач. 2) и 16) овог члана.

Члан 3.

Управљање отпадом од грађења и рушења је скуп активности и мера које обухватају одвојено сакупљање, разврставање, транспорт, складиштење, припрему за поновну употребу, поновно искоришћење и/или одлагање грађевинског отпада.

Отпадом од грађења и рушења управља се у складу са одредбама закона којим се уређује управљање отпадом и овом уредбом.

Члан 4.

Инвеститор је дужан да извођачу радова омогући да изврши преглед објекта на начин да утврди и испита који материјали се налазе у и на објекту, као и који материјали ће у току извођења грађевинских радова постати опасни отпад.

Члан 5.

Мере за управљање отпадом од грађења и рушења су:

1) издвајање корисних компоненти из и са објекта пре започињања грађевинских и других радова, које се не сматрају отпадом у складу са законом којим се прописује управљање отпадом и које могу поново да се употребе у исту сврху за коју су произведени (опека, цреп и сл.);

2) спречавање мешања опасног и неопасног отпада од грађења и рушења и мешања различитих врста отпада;

3) спречавање разношења, разливања, истицања опасног отпада у земљиште, површинске и подземне воде и ваздух;

4) одређивање места за привремено складиштење отпада од грађења и рушења на месту настанка, односно на градилишту;

5) испитивање и класификацију отпада од грађења и рушења;

6) извођење радова на начин да се спречава настајање отпада;

7) подстицање поновне употребе и поновног искоришћења отпада од грађења и рушења;

8) вођење евиденције и извештавање о количини и врсти генерисаног отпада од грађења и рушења, као и о третману ком је подвргнут.

Члан 6.

Произвођач отпада од грађења и рушења дужан је да сачини план управљања отпадом од грађења и рушења (у даљем тексту: План управљања отпадом), прибави сагласност на План управљања отпадом и организује његово спровођење, ако се радови изводе на објекту који је категорије Б, В и Г.

Уз захтев за издавање дозволе о уклањању објекта, односно дела објекта инвеститор надлежном органу доставља решење о сагласности на План управљања отпадом.

Уз захтев за издавање решења о грађевинској дозволи, посебној дозволи за извођење припремних радова, привременој дозволи и дозволи за извођење радова доставља се решење о сагласности на План управљања отпадом.

За објекте за које грађевинску дозволу издаје министарство надлежно за послове грађевинарства, сагласност на План управљања отпадом издаје министарство надлежно за послове заштите животне средине.

За објекте за које грађевинску дозволу издаје надлежни покрајински орган сагласност на План управљања отпадом издаје покрајински орган надлежан за заштиту животне средине.

За објекте за које грађевинску дозволу издаје надлежни орган јединице локалне самоуправе, сагласност на План управљања отпадом даје орган јединице локалне самоуправе надлежан за заштиту животне средине.

Решење о сагласности на План управљања отпадом надлежни орган доноси у року од 30 дана од дана достављања комплетне документације.

Члан 7.

План управљања отпадом од грађења и рушења садржи податке о:

1) врсти и планираној количини отпада који ће настати активностима на градилишту, у току изградње, рушења, адаптације, реконструкције и других радова на објекту или делу објекта;

2) локацији контејнера за сакупљање отпада од грађења и рушења;

3) начину одвојеног сакупљања отпада, припреми за транспорт и о привременом складиштењу предметног отпада;

4) поступању са опасним отпадом за који је извесно да ће настати приликом извођења радова;

5) начине за поновно искоришћење отпада од грађења и рушења;

6) количини и врсти отпада од грађења и рушења планираног за предају оператеру постројења за поновну употребу отпада, односно планираним количинама које се упућују на прераду/рециклажу;

7) предвиђеним методама третмана отпада од грађења и рушења;

8) процењеној запремини земљаног ископа, насталог због вршења грађевинских радова на градилишту и поступање са њим.

Инвеститор је дужан да надлежном инспектору за грађевинске послове и послове заштите животне средине стави на увид или достави копију Плана управљања отпадом, на његов захтев, а да оригинал чува на градилишту све време трајања радова.

Члан 8.

Извештавање о врстама, количинама и карактеристикама произведеног, третираног и одложеног отпада од грађења и рушења врши се у складу са законом којим се уређује управљање отпадом.

Члан 9.

Власник отпада од грађења и рушења дужан је да обезбеди да се на градилишту прво издвоји опасан грађевински отпад, ради спречавања мешања опасног грађевинског отпада са неопасним грађевинским отпадом.

Власник отпада од грађења и рушења дужан је да прибави извештај о испитивању отпада који настаје на градилишту.

Отпад од грађења и рушења сакупља се у контејнере или одговарајуће вреће које су довољне чврстоће и носивости за отпад који ће се у њима сакупљати.

Контејнери или вреће из става 3. овог члана, постављају се на градилишту на коме се обављају грађевински радови.

Изузетно, од става 3. овог члана оператер који поседује дозволу надлежног органа за сакупљање отпада од грађења и рушења може поставити опрему за сакупљање овог отпада на јавну површину која се налази уз градилиште.

Контејнери и вреће из ст. 3. и 4. овог члана, морају бити израђени на начин да се транспорт отпада од грађења и рушења до постројења за управљање отпадом, обавља без претовара и на сигуран начин без опасности по здравље људи и животну средину.

Опасан отпад од грађења и рушења сакупља се у затвореним контејнерима или вређама, који поседују одобрења издата од стране надлежног органа и која су обележена у складу са посебним прописом.

Листа опасног отпада од грађења и рушења који садржи азбест дата је у Прилогу 1, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Опасан отпад од грађења и рушења који садржи азбест се обележава на начин који је прописан у Прилогу 2, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Листа отпада од грађења и рушења који садржи, састоји се или је контаминиран POPS материјама за који се може применити алтернативно одлагање дата је у Прилогу 3, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Са опасним отпадом од грађења и рушења који садржи живу и живина једињења, поступа се у складу са прописом којим се уређује управљање отпадном живом, живиним једињењима и отпадом који садржи живу, њиховом привременом складиштењу, третману и одлагању.

Власник отпада од грађења и рушења привремено складишти отпад на градилишту на коме је настао, тако што се складиштење врши одвојено, по врстама грађевинског отпада у складу са каталогом отпада и одвојено од другог отпада, на начин којим се не загађује животна средина.

Отпад од грађења и рушења може се привремено складиштити на градилишту до завршетка радова за које је издата грађевинска дозвола, а најкасније до подношења захтева за издавања решења о употребној дозволи.

Члан 10.

Власник отпада од грађења и рушења дужан је да обезбеди транспорт тог отпада до постројења за складиштење и/или третман отпада од грађења и рушења, поштујући хијерархију управљања отпадом.

Транспорт отпада из става 1. овог члана врши се на начин да не дође до мешања разврстаног отпада, односно на начин да се не загади другим материјама тако да његова поновна употреба, искоришћење или рециклажа није онемогућена или изводљива без несразмерно високих трошкова.

Транспорт опасног отпада од грађења и рушења врши се у складу са прописима о транспорту опасне робе.

Транспорт неопасног и опасног отпада од грађења и рушења се врши у складу са прописима о управљању отпадом и превозу у друмском саобраћају.

Члан 11.

Власник отпада од грађења и рушења може да врши третман отпада од грађења и рушења самостално или може отпад предати оператеру који поседује дозволу за третман ове врсте отпада.

Трошкове третмана, односно поновног искоришћења и/или одлагања отпада од грађења и рушења сноси власник отпада од грађења и рушења.

Неопасан отпад од грађења и рушења може се третирати операцијама поновног искоришћења R1 до R12.

Опасан отпад од грађења и рушења може се третирати операцијама депоновања D1, D5, D9, D10, D12, D13, D14 и D15.

Опасан отпад од грађења и рушења који садржи азбест може се третирати операцијама D3, D4, D5, D12 и D15.

Опасан отпад од грађења и рушења који садржи живу може се третирати операцијама D3, D4, D5, D12 и D15.

Изузетно од става 3. овог члана отпад од грађења и рушења за који се извештајем о испитивању утврди да је инертни отпад, може служити за прекривање депонија, ако задовољава граничне вредности параметара за одлагање инертног отпада.

Члан 12.

Третман неопасног отпада од грађења и рушења врши се у складу са дозволом за третман отпада издатом од стране надлежног органа.

Третман неопасног отпада од грађења и рушења врши се на начин да се обезбеди смањење свих могућих негативних утицаја на животну средину у току обављања своје активности, као и након престанка рада постројења.

Третман неопасног отпада врши се искључиво на чврстој и равној површини на начин да се спречи емисија буке и емисија прашине.

Неопасан отпад од грађења и рушења може се третирати на месту настанка, односно на локацији за коју оператер мобилног постројења поседује дозволу за складиштење.

Отпад који настаје након третмана мора бити прописно обележен, а оператер исти привремено складишти на градилишту, на посебно обележном месту, до његовог трајног збрињавања.

Члан 13.

Извођач грађевинских радова приликом којих се употребљава стругани асфалт дужан је да:

1) поступа са струганим асфалтом у складу са главним пројектом;

2) предузима мере којима се спречава било каква контаминација, односно материјални губитак, расипање материјала на самом градилишту и ван њега;

3) води евиденцију о количинама прикупљеног, отпремљеног и/или уграђеног струганог асфалта;

4) одреди лице одговорно за поступање са струганим асфалтом.

Отпад од струганог асфалта који се не може рециклирати или поново употребити одлаже се на депоније у складу са прописом којим се уређује одлагање отпада на депоније.

Поновна употреба отпадног асфалта забрањена је тамо где може доћи у додир са површинским или подземним водама, у подручјима која су подложна поплавама, мочварама, тресетиштима, обалама река или поплавним равницама и ивицама језера, у изградњи прилаза мостовима и насипима, као и за покривање депонија, осим ако претходно није третиран.

Врсте третмана струганог асфалта дате су у Прилогу 4, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Члан 14.

Неопасан отпад од грађења и рушења може се одложити на депоније инертног отпада, ако задовољава граничне вредности параметара за одлагање инертног отпада.

Одређене врсте неопасног отпада од грађења и рушења могу се одложити и на санитарне депоније неопасног отпада, ако је отпад претходно третиран и ако задовољава граничне вредности параметара за одлагање неопасног отпада.

Опасан отпад од грађења и рушења може се трајно складиштити на локацији за коју је прибављена сагласност за трајно складиштење издата од надлежног органа јединице локалне самоуправе на чијој територији се та локација налази.

Опасан отпад од грађења и рушења може се одложити на санитарне депоније за опасан отпад, које поседују дозволу издату од надлежног органа за одлагање наведеног отпада.

Изузетно од ст. 3. и 4. овог члана одређене врсте опасног отпада од грађења и рушења могу се одлагати и на депонијама неопасног отпада, које имају посебно одвојене касете за одлагање предметног опасног отпада, уколико је отпад претходно третиран поступцима површинског очвршћивања и солидификацијом, у складу са дозволом издатом од надлежног органа.

Обавезе јединице локалне самоуправе

Члан 15.

Мобилно постројење за третман отпада од грађења и рушења може да ради на локацији коју је за његов рад, као и за складиштење третираног отпада од грађења и рушења у мобилном постројењу, одредила јединица локалне самоуправе.

Грађани могу донети највише до једне тоне отпада од грађења и рушења који настаје у домаћинствима на место које је успоставила јединица локалне самоуправе.

Члан 16.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 број 110-9986/2023-1

У Београду, 26. октобра **2023***. године

Влада

Први потпредседник Владе,

Ивица Дачић, с.р.

*Службени гласник РС, број 94/2023

Прилози

Прилог 1 – Листа опасног отпада од грађења и рушења који садржи азбест

Прилог 2 – Начин обележавања опасног отпада од грађења и рушења који садржи азбест

Прилог 3 – Листа отпада од грађења и рушења који садржи, састоји се или је контаминиран POPS материјама за који се може применити алтернативно одлагање

Прилог 4 – Врсте третмана струганог асфалта